

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištev, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Politična pisma.

III.

Zarota zoper Rusijo je vseobča. Vse evropske države so več ali manj z Angležem zvezane; vsi evropski listi, kateri koli se dajo podkupiti, so od Angležev podkupljeni. Še nikdar take zarote nij bilo, nikdar še toliko zlata nij črez Evropo in Azijo razlilo se. Zarota je splošna: ta je angličanskim denarjem prenamljen in pisarji proti Rusiji, — logično ali nelogično — kakor besen; drugi se pred panslavizmom trese in pozablja ves humanizem, kar se ga je v šolah učil in morebiti tudi celo svoje življenje, sicer le po navadi, pridigoval.

Prvi diplomat, ki je hotel evropsko zvezo zoper Slovanstvo napraviti, bil je francoski minister Lavalette pod Napoleonom III., malo pred nemško-francosko vojno, kar sem ob svojem času bolj natanko v „Slov. Nar.“ popisaval. Najprvo kontinentalno zvezo proti Rusiji in — Angliji je napravil Napoleon I. Napoleon III., kakor sem uže pred sedmimi leti v „Slov. Nar.“ rekel, nij bil človek za tako velike ideje; on je šel le za malimi vspehi; on je hotel vsako leto s kako novo sleparijo svoje „preljube“ Francoze omamiti.

Tako popolne zarote zoper Rusijo ali prav za prav — celo Slovanstvo še nikdar nij bilo, kakor zdaj; še nikdar v to svrhu nij bilo toliko zlata porabljeno. Angličani so praktičen in bogat narod. Oni humanizem le drugim pridigujejo, zanj ne dajo nič. Dolgo časa so vikali zoper robstvo v severni Ameriki; velike pravde so imeli angličanski listi z ameriškimi o tem predmetu, toda, ko se je severna Amerika odločila, robstvo odpraviti, so Angličani z vsemi le mogočimi sredstvi — samo z odprto vojno ne — punt južnih robo-

lastnikov podpirali, stotine milijonov za obdržanje ameriškega robstva potrosili.

Angleži pridigujejo vsem narodom sveta svoj „free trade“, tako imenovano „slobodno“ kupčijo, to se pravi, kupčijo z vsem in povsod brez uvožne plače od tujih pridelkov, sami pa doma, razen žita, za vse tuje obrtniške pridelke, katerimi Britanija z drugimi narodi ne more konkurirati, najvišjo plačo zahtevajo.

To je angličanska „praktičnost“, angličanski germanski „liberalizem“, angličanski „humanizem“. In vendar veliko evropskih listov v njih rog trobi. Zakaj? Za to, ker so angličanskim zlatom podkupljeni in veliko ljudij jim verjame. Zakaj? Zato, ker brez premiselka vse verjamejo, kar novinarji v svet trobijo!

Toda vrnimo se k angličanski „praktičnosti“. Angličanom gre za veliko. Rusija se bliža Indiji v Aziji velikim korakom, in to zoper voljo carja Aleksandra, zato ker jej je tako po zgodovini vekov odsojeno. Ako bi se Jugoslovani osvobodili, — vsaj tako mislijo Angličani in ž njim vredi, tudi drugi zapadni narodi — bila bi Indija od Rusije zajeta in ruski vpliv vsemogočen. Toda, ker je sedajšnji vstanek pregloboke korenine pognal, hočejo njegove nasledke vsaj deloma odvrniti, ter Jugoslovanstvo rzcepiti. Zato so stopili z nekim elementom v Srbiji v zvezo, obetajoč mu Bosno. Srbski „parinliji“ so dosta podli, da bi se s tako ponudbo preslepiti ne dali, prav za prav jim je to najljubše, ker Slovanstvo zaničujejo ravno tako, kakor vsi zapadni narodi. Slovani so le toliko in tedaj, kadar jim je treba ruske pomoči. To je morebiti vzrok tistega pisma v Carigradu, kojega sem v zadnjem svojem pismu omenil. Kako bo srbski narod o tem sodil, to je zopet drugo vprašanje. (Mi hočemo dosedaj še vero ohraniti, da Ristić pošteno dela, kakor njegov organ „Istok“ pošteno piše. Ur.) Nemčija in

Francoska o Slovanstvu ravno tako misliti, zato je več ali manj, Anglija tudi ti dve državi na svojo stran pridobila. Samo to je vrag, da si nobena ne upa z Rusijo popolnem razdejati se, ker vsaka misli, da jej bode prej ali slej ruske zaveze treba.

Ruska diplomacija ima zdaj težko stanje, toda nadejati se je, da bo zarota premagala, ravno zato, ker je toliko zarotnikov v zvezi.

Vaš dunajski dopisnik v št. 135. „Slov. Nar.“ s kojim se sicer v mnozih stvareh moje mnenje popolnem ujema, se hudi na tem, da sem rekel: „mir se mora ohraniti.“ Ta diplomat se sramuje za Ruse, kakor „Janez“ in bi udaril — brez premiselka. Komaj je štirinajst dni preteklo in uže bi on rad videl, da Rusija vojno napové celej Evropi. Če jaz poudarjam, da „vseobči mir se mora ohraniti“ — vsaj dokler se da, imam dovoljno uzrokov, koje vam bom morebiti v sledečih dopisih tudi bolj natanko objasnili; sicer pa moram to priznati, da politika Aleksandra Nikolajeviča je neslovanska, in opiraje se na to, je vašim dopisnikom lahko tudi meni njegove besede: „Vseobči mir se mora ohraniti“ očitati. Sicer o tem morebiti bolj obzirno v prihodnjih pismih.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. junija.

Hrvatske „Narodne Novine“ priobčajo pismo saborskega predsednika Krestića, ki sklicuje hrvatski sabor na 3. julija.

V **ogerskem** zboru je srbski poslanec Miletić stavil predlog, naj ogerska vlada pri turški intervenira, da se svobodnostne reforme ob Balkanu uvedejo; ogerska vlada naj dalje na to dela, da se iz Bosne, Hercegovine, Bulgarije in stare Srbije jedna sama država naredi; vlada naj se zdrži vsake intervencije

Listek.

En dan ženin.

(Smešljivka iz narodnega življenja, spisal J. Ogrinec.)

V.

(Dalje.)

Mej tem, ko je sam, spreleté ga prave, nebeske misli da nikoli še taci! Lej, kar več uže ne vé, kako je začel in ongal, da je takó naglo, takó z lehka privil besedo na žentev, in kar je še stokrat več vredno, da se mu je tako posrečilo. Po besedah je spoznal jo: njegova je! Reče jej le še besedo, da se zmenita, pa bo!

Ko pri tej priči stopi konjederčeva mati v hišo, tedaj se Poskoček še le spomni na svojo hromo nogo: — takó mu je bila ta zala konjederčeva hči zmedla možjane! Ker mu nekaj pravi, da bi ne bilo napačno, ko bi se

posihmal še materi prikupil, in ker se mu zdi, da to utegne pa najbolj doseči s svojim zupanjem do nje nagovori jo brez daljnih ovinkov ter pravi:

„Mati, saj ste vi mati — jaz bi nekaj rad malo povprašal vas.“

„Lehko!“ odgovori konjederka s ponosno zavestjo.

Poskoček izpodnese bolehavo nogo nekaj bolj pred sé in zibaje jo ter gledaje na njo začne:

„Ko sem bil še majhen, skočil sem jedenkrat za sosedovo kravo črez plot, pa sem si izpahnil to-le nogo v členih; zdaj mi pa časi, najraje o kacem hudem vremeni; malo trga po njej. Druzega nij nič, o nič — lehko hodim, kakor bi mi nič ne bilo!“ rekoč pljune v perišče, pomenca, se pripogne zviše golenice doli z méč, naloži hrome noge peto zdravi na konec stopali, pomaga še z

desno roko in — izruje se mu bosa noga iz črevlja in ž njo tudi še precejšen osvalek režene slame, katero pa Poskoček nekoliko pódse porine.

„Vidite le! pravi kazaje za orehovo lupino debel ogrbec.“

„Hm, je uže!“ meni konjederka stano-vitno držeč se po konci, kakor bi je ne brigalo bogvé koliko.

„E, Roban tam izpod klanca imel je trikrat še večjo bunko ravno tako-le pod zgibom, pa se mu je spravila, da še za znati nij!“ pripoveduje hči povrnivši se zopet z vinom, gledaje Poskočkov nogo.

„Ste mu pa pri vas spravljali jo, kaj pak?“ pravi Poskoček.

„Naša mati le!“ odgovori hči.

„Saj pravijo, da! kakó znajo! Zato sem pa tudi jaz denes sem prišel. Sem dejal: naj grem in povprašam škode ne more biti! Sicer

tačas, ko bi Srbija in Črna gora vstašem šla na pomoč, in naj tudi pri drugih vladah na to dela; kar se tiče prevažanja orožja, naj bode neutralna. Praktičnega pomena ta predlog nema, a ima moralčnega.

Vnanje države.

Črnogorski minister vnanjih stvari je potoval 13. t. m. v Ems k ruskemu carju in knezu Gorčakovu razložiti nujno Črne gore nasproti turškemu stanju.

Minister umor v Carigradu Turki tako-le popisujejo: Oficir Čerkez Hasan je bil prestavljen v Bagdad a nij hotel tja iti ampak je ostal v Carigradu. Vojni minister ga je za to z zaporom kaznoval, a ga zopet izpustil, ko je obljubil, da pojde. Hasan se je za to maščeval. Šel je v hišo vojnega ministra, kjer je zvedel, da je Husein-Avni pri Midhad-paši na ministerskem posvetovanji. Tam je imel kot znanec prost vhod in se je prikazal v sobani, kjer so ministri zborovali. V jednej roki je držal revolver v drugej pa bodalo. Najprej je ustrelil Husein-Avnija in potem ko so vsi hoteli razorožiti ga, še Radšid-pašo dva služabnika, obstrelil še pomorskega ministra in potlej še dva vojaka. — Ali noben človek ne veruje, da bi samo jeden mož mogel toliko ljudi poklati. Ker je, kakor Turki iz Carigrada poročajo Hasan uže tudi brez sodbe ubit in so ubiti ministri tudi uže zakopani, sodi se naravnost, da je Midhad-paša sam svoje kolege spravil proč z morilnim bodalom.

Tržaški listi pa poročajo zopet veselo vest, da na otoku **Kandiji** ima počiti vsak čas vstanek, ki bode grško kraljestvo soboj potegnil.

Iz Francoskega prihaja na prvi videz sicer malostna vest, katera pa vendar po vsem svetu zopet vzbuja nekoliko pozor, obrnen ves v orient. Buffet je postal senator na vse življenje, voljen je s 144 glasi proti 141 v senatu samem. Buffet je protivnik republike in to daje stvari pomen. Še bolj pa morda je stvar za to imenitna, ker je Mac-Mahon sam delal na to, da je ta njegov prejšnji pomagač prišel v senat po tej poti, ko je prej mej narodom v šestih volitvah propal.

Španjski pretendent don Karlos je šel v Meksiko. Ali bode tam kakovo kraljestvo ustanovljal, ali kaj, ne pove se še.

Papež je ob priliki svoje tridesetletnice sprejel več deputacij, ki so mu čestitale.

Iz Amerike telegram poroča, da so republikanci v Cincinnati postavili Hayes-a za kandidata prvosedništva zjedinjenih držav. Blaine, o katerem se je prej govorilo da bode ostal je v manjšini.

Dopisi.

Iz Postojniškega okraja 11. jun. [Izv. dop.] Učitelji tukajšnjega okraja so imeli 6. t. m. v Senožeah svojo konferencijo za tekoče leto. Večina učiteljev se je

zborovanja udeležila; bilo jih je nad 30 skupaj. Na dnevnem redu so bili sledeči predmeti. „Socijalno izobraženje,“ „novi učni črteži,“ podučevanje več različnih šolskih oddelkov ob enem skupaj „in varstvo tičev pevcev.“ Poročevalci so svoje naloge prav dobro rešili. Ko se je v novih učnih načrtih govorilo, nastane prav živa debata. Jeden iz mej učiteljev je njih popolno pomankljivost tako izvrstno narisal, da je boljše mogel nij. Hvala bogu, Postojniški okraj je s pravimi narodnjaki učitelji s prav malo izjemo oskrbljen. A mej pšenico je pa tudi nekoliko lulike, katera se za vse bolj briga, nego za svoj slovenski narod. Glasoviti Ljubljanski „voné“ ima tukaj malo privržencev a še ti bi se mogli pred svojimi vrliimi narodnimi kolegi svojega klečeplazstva in hrepenenja po protekciji sramovati. Druga živa debata nastala je bila o okrajnej učiteljske bukvarnici Vipavske doline učitelji menda imajo svojo sedežem v Vipavi, a Pivški učitelji pa menda tudi svojo sedežem v Postojni. Iz obeh imajo pa vsi učitelji celega Postojniškega okraja pravico knjige si izposojevati. Pivčani hočejo, da bi bila Vipavskih učiteljev — sedaj Vipavska okrajna učiteljska bukvarnica, če se ne motim, filijala okrajne učiteljske bukvarnice Postojniške. A Vipavci pa tega ne pripustijo, in zaradi tega, kakor sem iz debate posnel, nastane vsako leto o bukvarnicah precej živ govor. Pa naj bode to kakor hoče, omeniti moram še jedenkrat, da človeka res prav srčno veseli, ko vidi, da se je začel narodni element vsled vsega terorizovanja mej našim učiteljstvom tako neustrašljivo in krepko razvijati. Bog vas živi, vrli narodni učitelji! Vi pa, kateri se pred praznim strahom tresete, postanite srčni, možje bodite in zaslužena slava od strani naroda vam ne otide.

Iz Borovnice 10. junija. [Izv. dop.] Borovničanje napravijo na hvalevredno prizadevanje g. učitelja Paplerja šolsko razstavo. V ta namen je uže lepa svotica darovana in slika sv. Alojzija pri necem domačem duhovnem umetniku naročena. V pokritje eventualnega primankljaja namerava „bralno društvo“ napraviti veselico, tombolo in petje in sicer v kratkem na jedno nedeljo ali praznik po polu dne. Ker nij pri nas dosta pevcev, nadejemo se da nas nekaj ljubljanskih pevcev s svojim pohodom počasti in nam pripomorejo prostovoljno zadače čestno rešiti. Določen čas veselice se bode čestitemu občinstvu javil. Šolsko poslopje se bliža svojemu svršetku.

Z začetkom novega leta, se šola preseli. Nova šola bode kinčala vas in jo močno povzdigovala. — Nam manjka potem še drugega učitelja, ker je jasno, da jeden sam učitelj ne more 300 otrok vspešno podučevati. Da ga dobimo, blagovolijo naj šolske oblasti skrbeti.

Iz loške doline na Notranjskem 15. jun. [Izv. dop.] V „Laibacherici“ in v več drugih časnikih se je te dni čitalo, da se je posrečilo g. Günther Kurze, izgojitelju princa Hermana Schönburg Waldenburg najti mesto kamor je nekdanje japidsko Metulum stalo. Griček, na katerem je imenovan gospod po nasvetu Metulcev kopal, je tukaj obče znan pod imenom „Stari grad“, bil je obiskovan uže od več arheologov in tudi kopalo se je uže tam. Videti je na prvi pogled, da je na tem griči nekda ozidje bilo, toda, da bi bilo tam mesto Metulum stalo, nij res, kar se uže iz tega previdi, ker prostora niti za malo vasico nij, tem menj za mesto kakoršno je bilo Metulum, ki je kakor zgodovinarji poročajo štel 6 do 7000 prebivalcev. Uže Schönleben je, kakor se čita v Valvazorji (XIII. knjiga, stran 97) izrekel, da na tem griči nij stalo mesto Metulum, ravno ne po popisu Apianovem, ampak, da je bila na tem mestu kasneje trdnjavica sezidana, katere zidovje je 74 let poprej ko je Schönleben pregledaval ta kraj, še nad zemljo stalo.

Arheologi, ki so po teh krajih hodili, bodo vsled teh vrstic uganili, o katerem griči je tu govorica, ker Metulci so mi sami pravili, da so kakor g. K. tudi uže več drugih gospodov na ravno tisto mesto peljali, in da se je tam kopalo. Toliko se mi je zdelo potrebno priobčiti, da se reč bolj razjasni in se komu nepotreben pot prihrani.

Iz Konjic 15. jun. [Izv. dop.] Dr. Foregger, izvoljeni poslanec za konjiški trg v državni zbor, sprehajal se je dne 13. junija skozi naš lep trg, spremljajoč svojo soprogo in misleč si, da bode konjiško prebivalstvo občudovalo njega, svojega moža, ki je obetal reči, o kojih je pameten človek moral biti uže naprej prepričan, da so izvirale iz studenca neresničnosti ali pretriranosti. Ob belem dnevu korači čez ulice, čakajoč, da se mu bode pridružil kdo iz njegovih volilcev, ali se mora prepričati, da Konjičani ne pozabijo besede obetajoče, ko jih je izrazil človek, ki išče virov svoje osobne česti bolj, nego blagosti volilcev svojih, lahko mislečih.

Sešli smo se Konjičani v naših kegljiščih, in čakali smo, da dobër veter Foreggerja od-

nijsem čisto nič slabji zavoljo te nemarasti, ki mi nič ne dá in nič ne boli, če se mi pa spravi pa tudi nič slaběji ne bom!“

„Spravljati se mora taka reč, da se ne shujša. Časi se prav iz nič kaj naredi.“ modruje stara konjederka.

„Je, je, naredi se, naredi!“ pritruje jej Poskoček in reče:

„Ali bi vi svetovali, ali pa dali tudi meni kako reč?“ — saj nečem zastonj!“

„Zakaj ne! Vsacemu se pomaga!“ reče pa hčeri zaukaže: „Meta! pojdi podkurit v peč!“

Dekle otide, mati pa zdaj vpraša Poskočka:

„Ali vode imaš kaj pri sebi? Po vodi se človek in bolezen človeška najboljše premotri!“

„Kakošne vode?“ vpraša Poskoček in zija.

„O — svoje, lastne,“ odgovori mati.

„A to — te je pa nemam ravno —“

„Nu, če nij drugač, pa jo drugokrat pošlješ“, meni konjederka, odpre omarico v zidu ter izmej veliko steklenic in stekleničic, katere na drobno pregledava in pretehtava, izbere jedno in vrnivši se ž njo pravi:

„Iz te-le kakor nalašč za tvojo nogo. Namažem ti nekoliko na prteno zaplato. Potlej si jo pa obvežeš kjer te boli. To ima tako moč, da tako zdravi, da človek kar nič ne pozna“, rekoč zviže zaplato ter mu jo poda.

„Aha, saj uže diši tako, in pa je tako, da jo mora imeti, tisto moč!“ trdi Poskoček, kima z glavo, duha in ogleduje zdravilo, potlej pa počasi potlači v notranji, skrivni žep pri kamžoli z besedami: „Vem da: enmalo mi bo uže pomagalo, če mi bo kaj!“ Pri tem se pripogne, pobere slamnati osvalek, zbaše v črevelj in obuvaje se pripoveduje: „Deval si bom gori na nogo, pa kar

ravnó bom hodil, kakor človek zdravih nogá — saj lahko, saj mi nij nič! — pa vem, da mi bo pomagalo! In da mi bo še bolj pomagalo, pa vam, ker tako hočete, pošljem še jutri svoje vode. — Čaki, da bo še gotoveje pomagalo, pošljem vam je kar od celega tedna skup celi pomikaj saj, to je lahko — pa bom toliko več pil!“

Konjederka se ne more zdržati smeha, pa se obrne nekoliko od njega. Poskoček pa nič žalega in nič hudega ne nedajaje se kar z najčistejo vestjo hiti barati:

„Koliko pa bo zdaj? koliko sem dolžan? Le recite! Rad plačam, kolikor je za táko reč!“

„Nu, saj še ne greš! Posedi še enmalo in pa pij, da nam spanja ne odnešes! Tako malo piješ ti!“

Te konjederčine besede poblažijo Poskočka, da mu kar po celem životu čudno do-

nese tja kjer poper raste. Mrzlo sprejet ne upa se mož sklicati svojih volilcev izmed katerih so mnogi rekli, da bi se sešli, če bi jih bog ve kdo sklical, le Foreggerjevega šeprtljanja znanega iz Laškega trga ne bodo več poslušali. Sic transit gloria mundi.

Iz Materije v Istri 18. junija [Izv. dop.] Letina nam tu vrlo dobro kaže. Mrz ni veliko kvara učinil, ker je naš zrak vedno nemirem ter se ni mogla slana narediti, dočim je po Štajerskej in dr. mnogo škodila. Da imamo pogosto dež, to ugaja našemu apnenemu terenu, kateri jako malo drži vlago. Istina, malo produktivnega površja je tod, toda ta betvica je zlata vredna. Opazil sem, da akacija vrlo rada rase tudi po Krasu in prepričan sem, da se da v malo letih eminentno pogozditi. In to bo tudi moralo brezuvetno biti, da se nemudoma to delo ozbilno prične, kajti voz za vozom pelje v Trst naš Čič oglja in drv in od dne do dne se večje goličave vidijo. Vlada naj bi to delo energično v roke vzela, leto za letom naj bi se parcela za parcelo pogozdovala in ujedno pred živino čuvala z ostrim postopanjem. Ipak pa naj bi vlada doznala, da uprav narodne učilne mogo biti tiste, katere največ delajo na to, da se pogozdi kraševska grublja. Vsako učiteljske naj odgojeva v gospodarstvenej stroki sposobne učitelje, skrbi naj se za subvencije, da more vsaka učilna imeti velik vrt za odgojevanje gozdnih in družih dreves in za raznotero poskušanje v gospodarstvu. Mladi narastaj se da eminentno navdušiti v šoli za vse koristno in lepo.

Podpira naj se torej narodni učitelj, ker on ima najvažnejši ključ v roci za boljšo bodočnost ubozega naroda slovenskega!

„Škola“ organ narodnega učiteljstva srbskega uredovan v Belem gradu in v cirilici tiskan, donaša v najnovejšem broju dopis iz Istre z naslovom „Slovenski narodni učitelji“ ter pravi: „Mislim, da če vas, poštovani učitelji junačskog srpskog. naroda interesovati položaj brate vaše, učitelja Slovenaca, te za to se latih pera, da vam u dve tri reči javim naše življenje.“

Domače stvari.

— (Denes po polu dne) ob petih je zopet seja ljubljanskega mestnega zbora. Na dnevnem redu je nasvet o novem imenovanju

brodejno spreletava. Nekaj temno govori mati, to je; ali Poskoček jo dobro razumi, kam meri, zakaj ga tako vabi, naj še ostane. Kaj on bi pa molčal torej, in navskriž držal roke? Kaj pak! Zdaj mu velja poprijeti za besedo. Saj beseda ni konj, pa res!

Da bi mati ne mogla oponašati ga slabotnega pivca zaradi kacih zaničnih, sramotnih uzrokov, potegne zdaj nekoliko globočje iz kupe, če ravno nerad in precej se silo, ker se mu vino uže nazaj peha burč mu obraz, kakor kovaški meh oglje. Nato pravi:

„Mati! saj ne boste zamerili, če vprašam — ali bi omožili vi Meto, ki je tako zala, ko bi bila?“

„Hm, zakaj ne? Dekle, pred ko je iz biše bolje je: da le pride takó kam, kakor za njo in nje doto“, odgovori mati brez pomisleka.

Ta ravni odgovor Poskočku do malega skrči ovinek, ki ga je mislil še delati. Še bližje poprime:

ulic in številc hiš po Ljubljani. Ta seja bode najbrž živahna.

— (Konfiskacija „Slov. Naroda“.) Dva dni za poredom! Tudi naš nedeljski list je bil konfisciran in sicer zaradi dopisa iz mariborske okolice, ki govori o Seidlu! Mi si ne moremo razlagati zakaj. Napravili smo bili v nedeljo jutro brž novo izdajo.

— (Kranjsko eskomptno društvo) se je 17. t. m. ustanovilo. V odbor so voljeni gg. Martin Hočvar, Jan. Janesch, Jos. Kordin, Peter Kosler, Jos. Krisper, Luka Tavčar in Valentin Zeschko.

— (Procesije) v predmestjih se je tudi v nedeljo v Ljubljani velikanska množica udeležila in so bile javne oblasti zastopane.

— (Novo strelišče.) Gledé naše opombe v zadnjem listu denes poročamo, da je od strani politične oblasti dovoljenje uže dano. Torej bi se morala stvar le preklicati. Ali se bode to zgodilo?

— (Čitalnica bizoviška) uljudno vabi čestite ude k besedi v nedeljo 25. t. m. Začetek je ob 4. uri po polu dne.

— (Iz novega mesta) se nam piše: Dne 17. junija bil je Janez Koritnik okraja Krškega iz Brezove gore zaradi zavratnega umora in družih dovršenih hudodelstev od sl. porotne sodnije k smrti obsojen.

— (Tepli so se) v nedeljo fantje v Dravljah nad Ljubljano. Ubili so jednega, ki je včeraj umrl. — V Šentvidu nad Ljubljano so se pa oženjeni možje po vinu udarili, več je teško ranjenih, jeden posebno teško na glavi in na nogah. Lepe stvari!

— (Krepka natura.) Pretečeni mesec proti koncu je pri streljanju v Proseku pri Trstu obstreljen bil pešec domačega polka št. 17. Krogla mu je šla skozi levo roko v pljuča, mu razparala levi del pljuč, ter je obtičala v drobu. Dva dni je ležal v nekakej umotici, in zdravniki mu smrtnega zrna niso mogli vzeti iz telesa. Počasi pa je okreval se svinčcem v drobu, začel je sedati na postelj in moško viržinije pušiti. Prej nego čez tri tedne pak je vstal ter hodeval po špitalskem vrtu. Jé prav z apetitom in hodi kakor drugi ljudje, katerim svinca v pljučih manjka. Pri superarbitriji 16. t. m. ga je komisija odpustila za leto dni, z 9 kr. priklade na dan. Drugo leto osorej se mora zopet pokazati. Ta fant se piše Ivan Turčič in je doma iz Cerknice na Notranjskem.

„Ali bi dali jo človeku, ki bi bil njej všeč in po srci, in ko bi bilo vse drugo tudi vam prav? reče, usta mu obzijajo, oči trepljejo.“

„Kar dala bi jo!“ odgovori mati.

Ravno uže hoče Poskoček se soboj na dan, kar, na hčerin klicaj pohiti konjederka izpred njega ven. Ta pripetlej Poskočku ne ucepi nobenega sivega lasú. Malo popred, ali malo pozneje, misli si, to ti je pač uže vse ob jednom, kedar je stvar uže gotova. Obe sta razumeli ga, obema je po volji: zdaj kar obema jima še pové svojo misel, pa bo!

V teh tolaživnih mislih mu oči obtičé na poliču, v katerem se mu vino še zmirom nič kaj neče sušiti. E, slab pivec je on — tega si pri najboljše volji ne more utajiti! On, ki se ženi, pa ga še bokal ne ponese! Sram ga mora biti, da bi njegova nevesta vedela to!

(Dalje prih.)

— (Vojaške vaje) v Postojni se začno z mesecem julijem, in sicer jih ne bode imela cela tržaška brigada naenkrat, nego naprvo ljubljanski polk, za njim pa znani ogerski polk, ki je bil v Ljubljani. Odpustniki pojdejo za cel mesec prej domov.

— (V Toplicah na Dolenjskem) je do 15. t. m. bilo 34 vojakov, 68 kmetov in 34 družih gostov.

— (Puščanje krvi v hrvatskih in slavonskih toplicah prepovedano.) Nij še dolgo, kar je „Obzor“ hrvatsko vlado opozoril na škodljivo in vsako znanstveno zdravljenje sramotečo šego, ki še dandenes v hrvatskih in slavonskih toplicah vlada, ter terjal, da se vendar jedenkrat ta nepristojnost odpravi, uže je F. Z. M. baron Mollinar v soglasji s hrvatsko vlado vsako puščanje krvi v toplicah absolutno prepovedal. Inicijativi barona Mollinarya se imamo zahvaliti, da je znanost zopet ukoreninjene neumnosti premagala. Nekoliko dobrega bode ta prepoved gotovo imela, če se tudi popolnega vspeha nadejati nij; kajti zdravniki, ki bi morali prvi zoper tako škodljivo klanje delati, so odvisni od posestnikov toplic in morajo to storiti, ker tem dobiček daje. — Zopet nov dokaz, kakšne bi postale naše deželne toplice, če bi prišle judom v roke, kajti potem bi bil prvi namen toplic „geschäft“.

— (Iz seje ljubljanskega mestnega zbora.) (Konec.) Dr. Keesbacher predlaga, naj občinski zbor potrdi volitve odbora „feuerwehr“. — Regali je zoper to, ker „feuerwehr“ je prostovoljno društvo, ne mestu podložno, torej naj se preide k naslednji točki dnevnega reda. — Pri naslednji točki pride vprašanje predkupa (Vorkauf) na vrsto govora in obč. svetovalec Horak govori za odpravo ta naredbe, ki je zlasti ubožnim mestnim prebivalcem obrtnikom in delavcem škodljiva in nadležna. Zmirom se hvalite z liberalizmom in s svobodo, tukaj pa take policijske naredbe po konci držite, pravi govornik. — Pri poročilu o razširjenji mestnih ljudskih šol v petrazredne (za take otroke, ki potem ne vstopajo v kakšno srednjo šolo) izrekel je g. Regali svojo željo, naj bi se tako važna in obširna poročila o stvareh, ki mesto tako mnogo denarja veljajo, pisana ali na ogled iz odsekev uže prej ležati pustila ali celo litografirala, da se more stvar premisliti in nij treba kar naglo glasovati.

Dr. Schrey iz deželnega zbora znani strastni napadaj, je mislil, da zdaj-le je čas nasrtni na zastopnike slovenske narodne stranke ter je Regaliju odgovarjal v svojem osornem tonu, češ, možje od nasprotne mu (narodne) stranke ne razumejo zastopati občinskih mestnih koristij; tudi je zagovarjal „feuerwehr“ proti Regaliju.

Jurčič odločno odbija dr. Schreyevo prevzetnost, ki je v tem očitani. Tacih invektiv si zastopniki narodne stranke, kateri svoje volilce zastopanje in svoje prepričanje zagovarjajo, ter si najmenj od dr. Schreya hočejo pustiti kakove koli lekcije dajati, nikdar in nikoli ne bodo dali navaljivati.

Regali v še odločnejših besedah odbija dr. Schreyevo arogantnost. Kar se „feuerwehr“ tiče, pravi, da bode gotovo vsak njen ud proti temu, če se reče, da je služabnik ali odvisen od mestnega zbora.

Horak se čudi, kako je to, da se Schrey izpodtika ob opombi Regalijeve glede „feuerwehr“, češ, da ne spada sem, tisti Schrey, ki

je v deželni zbor zmirom zvonil Samasove zvonove, ki so še menj v deželni zbor spadali.

Dežman je hotel to razburjenost potolažiti in je začel govoriti, da naj bi se v tem zboru stranke in njih stališče ne naglašale. Zoper to se mu je zaklicalo od slovenske stranke, da „dr. Schrey“ je bil prvi, ki je strankarstvo naglašal. Najzanimivejša izpoved je pa bila Dežmanova ta: Slovenski zastopnik Regali je pri svojem predlogu omenil bil, da je vendar treba tudi z volilci pogovoriti se o kadem glasovanju, da se vé, kaj volilci želé. Dežman mu je na to odgovarjal, da volilci niso odločilni v taci rečeh. „Man weiss ja, was dergleichen Besprechungen mit den Wählern zu bedeuten haben. Ist einer ein geschickter Haranguer, so weis er für alles mögliche Stimmen zu gewinnen.“ (To so Dežmanove besede, mi jih ljubljanskim volilcem v preudarek priporočamo. Tako misli Dežmanova stranka in to je prav prikupljivo za nemškutarske volilce Ur.)

Pri začetku tajne seje je Regali protestiral zoper to, da se toliko stvari obravnava tajno. Terjatev liberalizma je, da se vse kar je le mogoče očitno obravnava. — Župan odgovarja, da v tem le on kot prvosednik odločuje.

Slovenske lepoznavske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.

2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — **Na črni zemlji.** Novela, spisal J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

1. **zvezek**, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali

Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.

IV. **zvezek**, ki obsega: Lepi dnevi, sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.

Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobí po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

St. 2694.

Razglas

hranilnice in zastavljavnice Ljubljanske.

Zarad sklepanja računov za I. semester 1876 bo

hranilnica

od 1. do 15. julija 1876 in

zastavljavnica

od 1. do 14. julija 1876

zaprta.

(183—1)

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljavnice

v Ljubljani, 17. junija 1876.

Začasno naznanilo.

Udano podpisani usoja se s tem čestitemu občinstvu ljubljanskemu, kakor tudi celej okolici naznaniti, da je otvoril

renomirano društvo umetnih jahačev

obstoječo 60 oseb, mej temi umetelniki in umeteljnice prve vrste, kakor tudi 322 konj najplemenitejšega plemena, ter s svojo lastno, dobro, vseskozi nadomesteno godbo, prihodnji teden tu

vrsto predstav v višje umetelnosti jahanja, izučenih konj, najnovejši iznajdbe gimnastike, vrvoles, balet in najnovejši pantomime à la Renz

v nalašč zato na *sejnnem trgu* napravljenim in najelegantnejše okinčanim cirkusu.

Posebnega imenovanja vredne osebe društva:

Jahači:

Ravnatelj Teodor Sidoli, in predstavljavec vseh izučenih konj.

Gospod Louis, prvi saltomortalist na konji.

Gospod Angelo, grotesk- in parforce jahač.

Gospod Risetto, jahač v prizorih.

Gospoda brata Breatori v izvršnih predstavah na dveh konjih.

Mladi Caesar Sidoli, grotesk-jahač brez sedla.

Francini Sidoli, najmanjši umeteljni jahač v Evropi na nesedlanem konji.

Gospod Petro, voltigeur.

Jahačice:

Gospica Sidoli, šolska jahačica.

Gospica Serena Sidoli, brez sedla in trap-jahačica.

Mis Roza, prva grotesk- in parforce jahačica.

Gospica Medea Sidoli, mlada grotesk-jahačica.

Gospica Ana, brez sedla jahačica.

Gospica Breatori, voltigeurka.

Konji društva: Za visoko šolo izučeni: Creta, arabska šimel-kobila. Stradella, angleška kobila. Rundel, angleški konj. Mustafa, trakenskega plemena. Ladi, angleška kobila. Mazeppa in Ella, konja za skoke. Pluto in Brilliant, žrebca trakenskega plemena, oba na krat zučena in se vkupaj predstavljata. Penge in Hansi, Ponny-žrebca, oba na krat izvajena in se vkup predstavljata. Ahli, švedski konj v prostosti izučen. Tiger, aporirski konj. Randella, cvetlični konj. Papita, šotski Ponny v prostosti izučen. Sultan, črkeski žrebec, posebno odločen v svojem izučenju za pantomime Mazeppa, kakor tudi 16 najlepših najbolj izučenih Panno- in za manevre konj.

Velečestito občinstvo! Ker nisem nikakorsnih stroškov in truda se ustrašil gledé volje umetelnikov in umeteljnic, kakor tudi o preskrbljenji elegantne garderobe, priprav in vozovlja za moje delovanje in sestavljenje elegantnega cirkuza, prosim tedaj, obljubovaje, da bode moje prizadevanje le na to, vse žrtvovati, vel čestito občinstvo vseskozi zadovoljiti, mene s prav obilnim obiskovanjem podpirati blagovoli.

Vse natančneje bode se s posebnimi plakati naznanilo. S spoštovanjem

Teodor Sidoli, ravnatelj.

(184)

Dunajska borza 19. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67 1/2	05
Enotni drž. dolg v srebru	70	40
1860 drž. posojilo	110	80
Akcije narodne banke	862	—
Kreditne akcije	151	—
London	120	75
Napol.	9	61
C. k. ceteri	5	79
Srebro	102	80

Pri slovanu: Dina iz Trsta. — Scholtz iz Brna. — Polak iz Dunaja. — Hodevar iz Krškega. — Biza iz Dunaja.

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skrušno sredstvo proti večini boleznij z vspelnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti.

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli.

lekarnju, na dunajski cesti v Ljubljani.